

Letno poročilo o izvajanju konkretnih ohranitvenih ukrepov na pilotnem območju vode Štajerske za leto 2023

V okviru projekta: LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE17 IPE/SI/000011, LIFE-IP NATURA.SI)

Akcija C.1.4

Avtor (avtorji) / Author: dr. Mojca Hrovat, univ. dipl. biol.
Ditka Čakš Copot, univ. dipl. inž. grad.
Anet Goljevšček, mag. geog. (UN)
Iztok Kavčič, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Petra Repnik, univ. dipl. inž. v.k.i.
dr. Nataša Smolar-Žvanut, univ. dipl. biol.
Tina Mazi, univ. dipl. inž. grad.
Soavtorji / Co-authors: Tamara Karlo, mag. biol. in ekol. z naravovar.
Eva Langerholc, mag. biol. in ekol. z naravovar.

www.natura2000.si



LIFE-IP NATURA.SI



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE17 IPE/SI/000011) sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega gradiva so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.



NASLOV: Letno poročilo o izvajanju konkretnih ohranitvenih ukrepov na pilotnem območju vode Štajerske za leto 2023

PROJEKT: LIFE-IP NATURA.SI: LIFE Integriran projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji – LIFE17 IPE/SI/000011

AKRONIM PROJEKTA LIFE-IP NATURA.SI

AKCIJA / ACTION: C.1.4

DELIVERABLE: Yearly progress report on work done and measures implemented on the waters of Štajerska 2023

IZDELOVALEC Direkcija RS za vode
Mariborska cesta 88
3000 Celje
dr. Mojca Hrovat, univ. dipl. biol.
Ditka Čakš Copot, univ. dipl. inž. grad.
Anet Goljevšček, mag. geog. (UN)
Iztok Kavčič, univ.dipl.inž.kraj.arh.
Petra Repnik, univ. dipl. inž. v.k.i.
dr. Nataša Smolar-Žvanut, univ. dipl. biol.
Tina Mazi, univ. dipl. inž. grad.

PRISPEVALI: Zavod RS za varstvo narave
Tobačna ulica 5,
1000 Ljubljana

KRAJ IN DATUM: december 2023



Seznam uporabljenih okrajšav

DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
SO	Sektor območja
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ITV	Invazivne tujerodne vrste rastlin
JN	Javno naročilo
RS	Republika Slovenija
PN	Projektna naloga
GJS	Gospodarska javna služba
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
UE	Upravna enota
IDZ	Idejna zasnova
PZI	Projektna dokumentacija za izvedbo
PID	Projektna dokumentacija izvedenih del
DGD	Projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja



Povzetek

Letno poročilo o napredku na pilotnem območju Vode Štajerske, ki zajema območja Nature 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306), Dravinjska dolina (SI5000005), Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) in Volčeke (SI3000213), (v nadaljevanju Letno poročilo) vsebuje poročilo o opravljenem delu in izvedenih ukrepih ter pregled izvedenih aktivnosti v okviru akcije C.1.4, ki jih je izvajal DRSV v letu 2023, ob sodelovanju z ZRSVN. Letno poročilo je pripravljeno z namenom spremljanja izvajanja ukrepov.

Skupno enajst potencialnih ukrepov naslavlja izboljšanje bivalnega in prehranjevalnega habitata vodomca (*Alcedo atthis*), kačjega potočnika (*Ophiogomphus cecilia*), platnice (*Rutilus pigus*) donavskega potočnega piškurja (*Eudontomyzon vladykovi*) in navadnega škrčka (*Unio crassus*).

Deset ukrepov naslavlja ohranitev sedanjega stanja vrst ali habitatov, krepitev populacij določenih ciljnih vrst oziroma izboljšanje njihovega habitata (t.i. revitalizacijski ukrepi). En ukrep (t.i. ukrep odstranjevanja ITV) ciljno naslavlja tudi odstranjevanje ITV na brežinah Dravinje z obnovo brežin in vzpostavitev obrežne zarasti za preprečitev erozije in izboljšanje prehranjevalnega habitata vodomca.

Izvedba desetih revitalizacijskih ukrepov je bila odvisna od pridobitve zemljišč. Pridobitev zemljišč na DRSV poteka s pomočjo zunanjega izvajalca, ki je bil v letu 2022 izbran z javnim naročilom. V sodelovanju z zunanjim izvajalcem je DRSV predstavila predvidene ukrepe lastnikom zemljišč, kjer so predvideni odkupi, izvedla terenske ogleda, parcelacije in cenitve. Na osnovi navedenih akcij so bile ob koncu leta 2022 fizičnim lastnikom posredovane ponudbe za odkup potrebnih zemljišč.

V letu 2023 se je nadaljevalo z aktivnostmi za pridobitev zemljišč. Zaradi dodatnega ukrepa se je izvedel dodaten predstavitveni sestanek. Izvedle so se tudi dodatne parcelacije, cenitve in potrebne novelacije cenitev, postopki za predkupno pravico, podpisovanje pogodb. V nadaljevanju se je izvedla še izpeljava upravnega postopka (FURS, UE), nato pa overitve pogodb in vpis v zemljiško knjigo. Za zemljišča, katerih lastniki niso fizične osebe, so stekli ustrezni postopki za pridobitev (sprememba upravljalca, določitev upravljalca itd.). V letu 2023 je bilo pridobljenih 41.761 m² (84,62 %) zemljišč, preostalih 7.591 m² bo pridobljenih v letu 2024.

Sočasno se je pristopilo k projektiranju načrtovanih ukrepov (akcija A.1.3) in pridobivanju potrebnih dovoljenj (akcija A.1.4). Za ukrepe L1, D7 in D10, ki bodo izvedeni v sklopu vzdrževalnih del, so bili sklenjeni aneksi k letnim pogodbam koncesionarjev oz. izvajalcev GJS, izdelana je bila projektna dokumentacija in pridobljena vsa potrebna dovoljenja. Za najboljše tri ukrepe pa je bilo izvedeno evidenčno naročilo ter izbran projektant, dokumentacija je v pripravi ter se pridobivajo potrebna dovoljenja. Za ukrep V5, ki bo prav tako izveden v sklopu vzdrževalnih del je dokumentacija pripravljena, pridobivajo pa se še potrebna dovoljenja. Zaključek aktivnosti je predviden v začetku leta 2024. Za ukrepe D11, D21 in dodatni D22, ki naslavlajo pridobitev zemljišč za vzpostavitev naravne rečne dinamike, izdelava projektne dokumentacije v tej fazi ni predvidena.

Za tri ukrepe, kjer je izdelana dokumentacija, se je pristopilo k podpisu aneksa k letni pogodbi koncesionarja GJS, ki je že pričel z izvedbo ukrepov L1 in D7. Za ta dva ukrepa je bil zaključek predviden do konca leta 2023. Za ukrep L1 so bila gradbena dela izvedena, zasaditev se bo izvedla v letu 2024. Ukrep D7 pa se zaradi neugodnih vremenskih razmer ni uspel zaključiti v 2023 in se bo nadaljeval v letu 2024. Z vsemi aktivnostmi se bo nadaljevalo v letu 2024.

Enajsti ukrep zajema odstranjevanje ITV na petih lokacijah na Dravinji, pri čemer se testirajo štiri različne metode odstranjevanja. Ukrep se je pričel izvajati že v letu 2021 ter se je nadaljeval v letu 2022 in tudi v tekočem letu 2023. Dela so se izvajala od začetka maja 2023 do konca oktobra



2023, v tem času se je odstranjeval dresnik skladno z določenim obsegom del. Tekom izvedbe je bilo izvedenih več terenskih ogledov za potrebe načrtovanja izvedbe ter za nadzor nad izvedbo ukrepa.

Z izvedenimi aktivnostmi se izpolnjuje zastavljeni terminski plan, dela v akciji C.1.4 dobro napredujejo in sledijo zastavljenim ciljem.

Summary

Purposes of planned and executed activities:

Yearly progress report on work done and measures implemented in the pilot area waters of Štajerska, consisting of Natura 2000 sites Dravinja s pritoki (SI3000306), Dravinjska dolina (SI5000005), Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) and Volčkeke (SI3000213) (Yearly progress report) contains a report on the work done and the measures taken, as well as an overview of the activities carried out within action C.1.4, implemented by Slovenian Water Agency (DRSV) in 2023, with cooperation with Institute of the Republic of Slovenia for Nature Conservation (ZRSVN).

A total of eleven potential measures addresses the improvement of the living and feeding habitat of the kingfisher (*Alcedo atthis*), the dragonfly species (*Ophiogomphus cecilia*), the fish species (*Rutilus pigus*, *Eudontomyzon vladykovi*) and the freshwater shellfish (*Unio crassus*). Ten measures (the so-called revitalization measures) are aimed at preserving the current state of species or their habitats, strengthening the populations of target species or improving their habitats. One measure (the so-called IAP removal measure) also targets the removal of invasive alien plant species (IAP) on the banks of the Dravinja river by restoring the banks and establishing riparian vegetation to prevent erosion and improve the kingfisher's feeding habitat.

Results and Outcomes:

The selection and implementation of 10 revitalization measures has depended on land acquisition. DRSV has been performing the land acquisition with the help of an external contractor, who was selected in 2022 by public procurement. With their cooperation, in 2022 the DRSV presented the planned measures to the landowners (9 meetings for 49 people and 4 companies), carried out 9 field visits, parcelling (6 locations) and price evaluation. On this basis, at the end of 2022, offers for the purchase of the land were forwarded to landowners.

In 2023, land acquisition activities continued. Due to the additional measure, one additional presentation meeting was held. Additional parcelling (4x), price evaluations and necessary revisions of past price evaluations, other formal procedures and signing of contracts (29/31) were also carried out. Subsequently, the administrative procedure was carried out, followed by the certification of contracts (29/31) and registration of land in the land register (altogether 44 parcels). For state owned land appropriate acquisition procedures have been completed (change of manager, determination of manager, etc.). In total 41.761m² (84,62 %) of land was already purchased, the rest 7.591 m² will be obtained in 2024.

At the same time, the preparation of project documentation (action A.1.3) and obtaining the necessary permits (action A.1.4) had started. Two amendments to the annual contracts of public utility concessionaires were concluded for project documentation: one for measures L1, D7 and D10, the other for V5. For measure V5 documentation was already prepared and necessary permits are being obtained. For the three largest measures D1-D5 and V1, a public tender was prepared, and a civil engineer was selected. Documentation is being prepared and the necessary permits are being obtained. Completion of the activity A1.3 and A1.4 is expected at the beginning of 2024.



For measures D11, D21 and D22 only land acquisition was foreseen in order to provide the land for the process of natural river dynamics.

For measures L1, D7 and D10, which implementation was foreseen within the framework of maintenance works, the project documentation has been prepared and the necessary permits have been obtained. The annex to the annual contract of concessionaire for implementation of measures has been signed. Concessionaire has already started with the implementation of measures L1 and D7. These two measures were expected to be completed by the end of 2023. For measure L1 construction work was finished in November 2023, while planting of riparian vegetation is planned for spring 2024. For measure D7, works had started but could not be finished in 2023 due to poor weather conditions. Works will continue in 2024.

The eleventh measure covers the removal of IAP at five locations on Dravinja River, with four different removal methods being tested. The measure was already implemented in 2021 and continued in the following years. In 2023 works were carried out from beginning of May 2023 to the end of October 2023, during this time ten mowings of zone 3, four manual selective weedings of zone 1, weedings of zones 2, 4 and 5 were carried out and the *Fallopia japonica* was being removed. All together 780 kg waste material was removed. During the implementation, several field visits were carried out for the needs of planning the implementation (3) and to monitor the implementation of the measure (14). In two zones *Salix spp.* was planted, which reached heights of about 5 m, and is therefore considered to be a source of new cuttings for potential planting in other locations where riparian vegetation will need to be established.

Conclusions:

With the implemented activities, the set schedule is fulfilled, the work in action C.1.4 is progressing well and for now following the set goals. The most challenging part has been the acquisition of land, which depends on the decisions of the landowners and thus is time consuming and affects the process (time and content) of the rest of the work, mainly the process of planning and implementation of measures. Based on these experiences we recommend for future projects to first perform initial surveys with landowners to obtain information on their willingness to participate in the project and then plan measures accordingly.



Kazalo

Povzetek	4
Summary	5
Kazalo	7
1 Uvod	8
2 Pilotno območje	9
3 Izbor ukrepov	12
4 Povzetek izvedenih aktivnosti v letu 2022	13
5 Opravljene aktivnosti v 2023	14
5.1 ITV	14
5.2 Revitalizacijski ukrepi	19
5.3 Povzetek izvedenih aktivnosti v letu 2023	26
6 Zaključek	29
7 Viri	30



1 Uvod

Ključni cilj projekta LIFE-IP NATURA.SI (Integriran projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji, LIFE-IP NATURA.SI - LIFE17 IPE/SI/000011) je izboljšanje stanja ohranjenosti izbranih vrst Nature 2000 in njihovih habitatov. Za ta namen DRSV v sodelovanju s partnerji projekta na pilotnem območju »vode Štajerske« izvaja konkretne ohranitvene ukrepe oziroma ukrepe za izboljšanje stanja ohranjenosti ciljnih vrst Nature 2000 in njihovih habitatov.

Ukrepi za izboljšanje stanja ohranjenosti ciljnih vrst Nature 2000 in njihovih habitatov se bodo na pilotnem območju »vode Štajerske« izvajali na štirih območjih Nature 2000: Dravinja s pritoki (SI3000306), Dravinjska dolina (SI5000005), Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) in Volčeke (SI3000213).

Letno poročilo o napredku izvajanja konkretnih ohranitvenih ukrepov na območjih Nature 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306), Dravinjska dolina (SI5000005), Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) in Volčeke (SI3000213) (v nadaljevanju Letno poročilo) vsebuje pregled izvedenih aktivnosti akcije C.1.4, poročilo o opravljenem delu in izvedenih ukrepih.

Nabor potencialnih ukrepov je bil pripravljen v sodelovanju s partnerji projekta LIFE-IP NATURA.SI – strokovnjaki za vrste in habitate. Usklajen predlog potencialnih 11 ukrepov naslavlja izboljšanje bivalnega in prehranjevalnega habitata vodomca (*Alcedo atthis*), kačjega potočnika (*Ophiogomphus cecilia*), platnice (*Rutilus pigus*), donavskega potočnega piškurja (*Eudontomyzon vladykovi*) in navadnega škržka (*Unio crassus*). Potencialni ukrepi so primarno namenjeni izboljšanju oziroma obnovi ali ohranitvi naravne dinamike vodotokov, podrobneje pa zajemajo izboljšanje prehodnosti za vodne organizme, odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst rastlin (ITV), revitalizacijo brežin in vzpostavitev obrežne zarasti.

Aktivnosti v akciji C.1.4 potekajo na osnovi akcijskega načrta, ki je bil pripravljen v okviru akcije A.1.3 in je objavljen na spletni strani projekta LIFE-IP NATURA.SI.



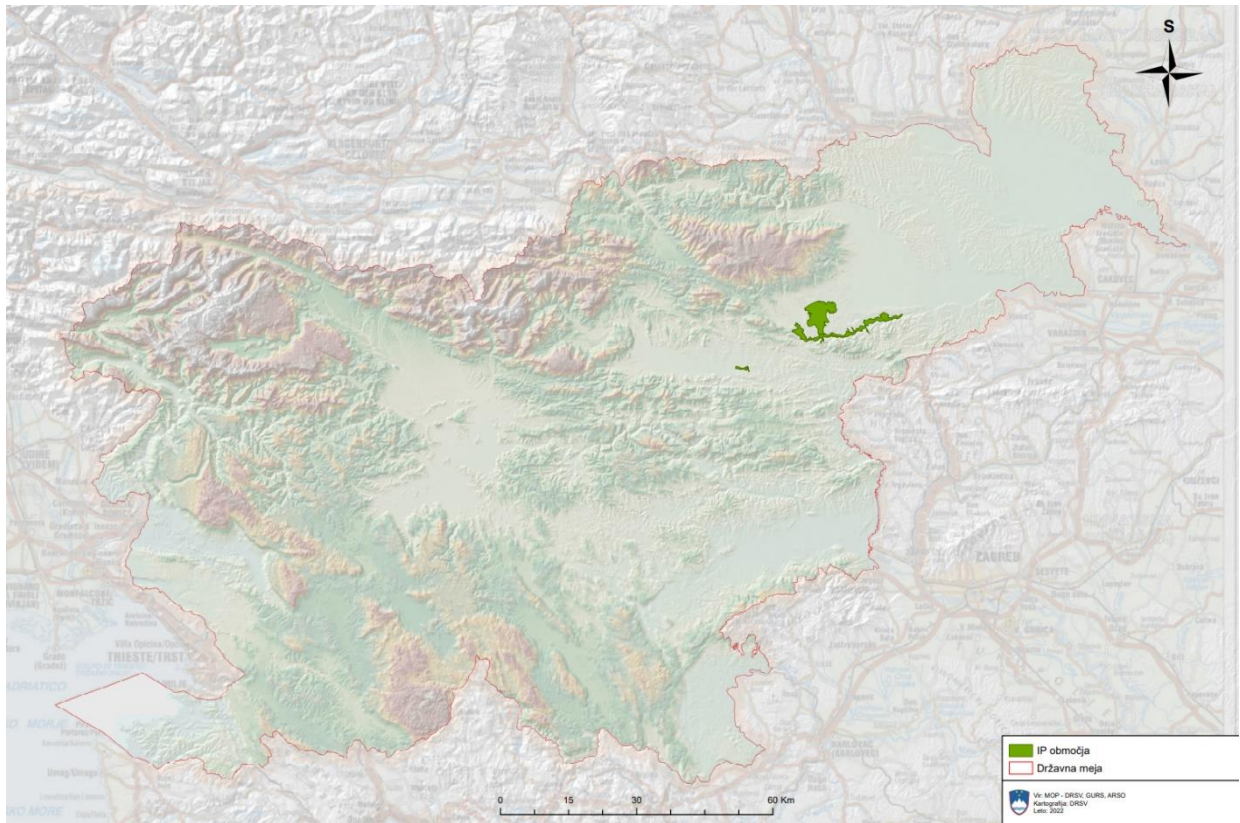
2 Pilotno območje

Predvideni ukrepi se bodo izvajali na štirih območjih Nature 2000 na pilotnem območju »vode Štajerske« in sicer: Dravinja s pritoki (SI3000306), Dravinjska dolina (SI5000005), Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) in Volčkeke (SI3000213). Območje Nature 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306) se površinsko večinsko nahaja znotraj Natura 2000 območja Nature 2000 Dravinjska dolina (SI5000005). Območje Nature 2000 Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) pa se lokacijsko deloma prekriva in navezuje na območje Nature 2000 Dravinjska dolina (SI5000005). Povsem lokacijsko ločeno od ostalih območij je območje Nature 2000 Volčkeke (SI3000213).

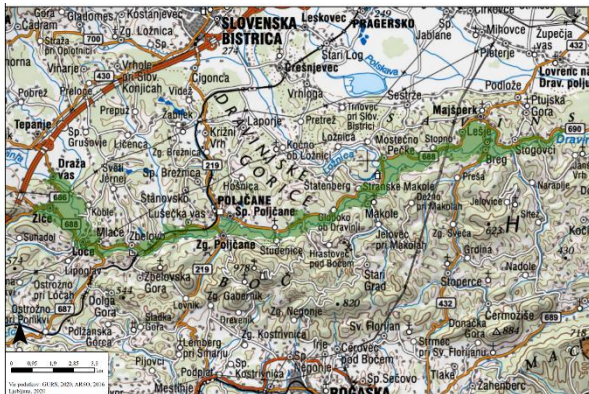
Glavni vodotok območij Nature 2000 Dravinjska dolina (SI5000005) in Dravinja s pritoki (SI3000306) je reka Dravinja, ki sodi v vodno območje Donave, med vode I. reda. Dravinja je največji desni pritok Drave z izviro na Pohorju, pod Roglo na nadmorski višini okrog 1200 m. Povodje Dravinje delimo na hribovit in dolinski del, katerega Dravinja ob visokih vodah poplavlja in tako povzroča poplave praktično celotne doline. Najvišji pretoki na Dravinji in tudi njenih pritokih so na vodomernih postajah večinoma zabeleženi v drugi polovici leta. Celotna dolžina Dravinje brez pritokov je 73 km. Del, ki pripada območju Nature 2000 Dravinja s pritoki, pa meri 36,2 km. Velikost njenega porečja na slovenskem ozemlju je cca 815 km², kar predstavlja približno 25 % površine porečja Drave.

Območje Nature 2000 Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) se nahaja sredi Dravinjskih gor. Celotna površina območja meri 27,28 km². Na območju je malo gozdnih površin, v ravninah prevladujejo kmetijske površine. Nekoč so bili na ravninah prisotni mokroti travniki, ki so jih izsušili za kmetijstvo in poselitev. Ličenca je največji vodotok na območju Nature 2000 Ličenca pri Poljčanah (SI3000214), ki izvira v gozdu v kraju Vinarje, tj. JV od Oplotnice. Spada v porečje reke Dravinje, med vode II. reda. Od izvira do izliva meri dobrih 14 km, velikost njenega porečja pa je 22 km². Pod Lušečko vasjo se kot levi pritok izliva v Dravinjo. Del Ličence, ki pripada območju Nature 2000 Ličenca pri Poljčanah (SI3000214), meri 10,7 km. Ličenca je skoraj v celotni dolžini naravno ohranjen vodotok, s številnimi meandri, ki so najbolj izraziti v srednjem toku. Potok Ličenca je eden izmed levih pritokov reke Dravinje, za katero so že od nekdaj značilne pogoste in obsežne poplave.

Na območju Nature 2000 Volčkeke (SI3000213) sta prisotna dva večja vodotoka, tj. Vzhodna Ložnica in njen levi pritok Dobje, ki pripadata porečju Vzhodne Ložnice v površini 43 km². Del Vzhodne Ložnice, ki pripada območju Nature 2000 Volčkeke (SI3000213), meri 1,6 km, del vodotoka Dobje 1,4 km. Dela vodotokov Vzhodna Ložnica in Dobje, ki ležita znotraj obravnavanega območja Nature 2000, sta v celotni dolžini struge regulirana.



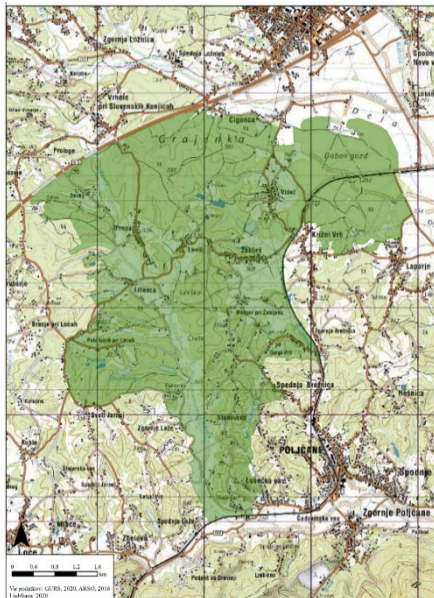
Slika 1. Prikaz obravnavanih območij Nature 2000.



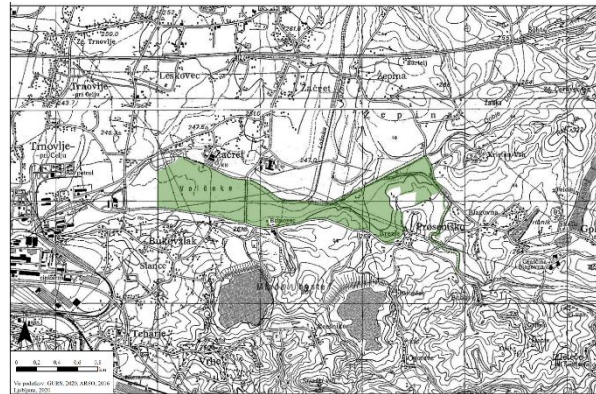
Slika 2. Prikaz območja Nature 2000 Dravinjska dolina (SI5000005).



Slika 3. Prikaz območja Nature 2000 Dravinjska s pritoki (SI3000306).



Slika 4. Prikaz območja Nature 2000 Ličenca pri Poljčanah (SI3000214).



Slika 5. Prikaz območja Volčeka Nature 2000 (SI3000213).



3 Izbor ukrepov

Nabor potencialnih ukrepov je bil pripravljen na podlagi medsektorskega sodelovanja ter usklajevanja ciljev partnerjev s področja varstva narave, ribištva, kmetijstva, gozdarstva in upravljanja voda. Izbrani ukrepi tako povezujejo cilje doseganja ugodnega stanja vrst oziroma njihovih habitatov, zmanjševanja poplavne ogroženosti in doseganja dobrega stanja voda.

Za namen priprave nabora potencialnih ukrepov so bile v letih 2020 in 2021 izvedene tri delavnice in več sprotnih usklajevalnih sestankov s partnerji ter z vključevanjem koncesionarjev DRSV, ki na območjih sektorjev (SO) DRSV, kjer se nahajajo obravnavana pilotna območja (SO Drave in SO Savinje), opravljajo javno službo urejanja voda.

Skupno enajst potencialnih ukrepov naslavlja izboljšanje bivalnega in prehranjevalnega habitata vodomca (*Alcedo atthis*), kačjega potočnika (*Ophiogomphus cecilia*), platnice (*Rutilus pigus*) donavskega potočnega piškurja (*Eudontomyzon vladykovi*) in navadnega škržka (*Unio crassus*).

Usklajeni potencialni ukrepi so namenjeni izboljšanju oziroma obnovi naravne dinamike vodotokov in prehodnosti za vodne organizme, zajemajo pa tudi odstranjevanje ITV, revitalizacijo brežin in vzpostavitev obrežne zarasti.

Deset ukrepov (t.i. revitalizacijski ukrepi) naslavlja ohranitev sedanjega stanja ciljnih vrst ali njihovih habitatov (npr. erozijskih sten za vodomca, sipin za kačjega potočnika, stanja ohranjenosti navadnega škržka), krepitev populacije določenih ciljnih vrst (npr. navadnega škržka) oziroma izboljšanje habitata za ciljne vrste (npr. prehranjevalni in bivalni habitat vodomca, prehodnost za ribe).

En ukrep (t.i. ukrep odstranjevanja ITV) ciljno naslavlja tudi odstranjevanje ITV na brežinah Dravinje z obnovo brežin in vzpostavitvijo obrežne zarasti za preprečitev erozije in izboljšanje prehranjevalnega habitata vodomca.



4 Povzetek izvedenih aktivnosti v letu 2022

Preglednica 1: Povzetek izvedenih aktivnosti v letu 2022

UKREP	AKCIJA	IZVAJALEC	AKTIVNOST	ŠT. AKTIVNOSTI, ŠT. UDELEŽENCEV ipd
ITV	C.1.4	Koncesionar GJS	Terensko delo	- 8 košenj (prva in sedem zatiralnih) območja 3 - 3x ročno selektivno pletje območja 1 - pletje območja 2, 4 in 5 po potrebi - redne kontrole - odstranjenih 2.360 kg odpadnega materiala
		DRSV	Nadzor	- 11 terenskih ogledov DRSV
		DRSV, ZRSVN	Terensko delo	- 2x ogled območja ukrepa za potrebe priprave PN - nadzorni obisk - 2 terenska ogleda ZRSVN
		DRSV	Soglasja	- 2 dodatni soglasji lastnikov
		DRSV	Dovoljenja	- dovoljenje za poseg v naravo
		DRSV	Dokumentacija	- PN za odstranjevanje - Aneks k letni pogodbi
		DRSV	Terensko delo	- 20.9.2022 opažena 2, potencialno 3 osebki vodomca
	E.3	DRSV	Novica	- Priprava novice za objavo v medijih na temo odstranjevanja ITV
Revitalizacijski ukrepi	A.1.3	DRSV, koncesionar	Dokumentacija	- priprava PN za projektiranje 2 ukrepov, priprava osnutka PN za projektiranje naslednjih 2 ukrepov - Aneks k letni pogodbi - 2 ukrepa v projektiranju
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Sestanki	- 6 sestankov - redni mesečni in koordinacijski sestanki
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Predstavitveni sestanki za lastnike	- 9 sestankov na 3 lokacijah in na 4 datume; od 49 fizičnih in 4 pravnih oseb udeleženi 19 fizičnih oseb, ki zastopajo interese 22 fizičnih oseb
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec, ZRSVN	Terenski ogledi in predstavitve	- 9 terenskih predstavitev, ki se jih je udeležilo 36 fizičnih oseb - sodelovanje ZRSVN na eni terenski predstavitvi
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Parcelacije	- Na 6. lokacijah, udeleženi 14 oseb in 6 mejašev
	C.1.4	DRSV, ZRSVN, CKFF	Sestanki	- Izvedba štirih usklajevalnih sestankov za potrebe predstavitve aktivnosti partnerjem
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Dokumentacija	- pridobivanje soglasja SKZG RS - priprava vladnega gradiva, odločb o lastninjenju ter vlog za vpis upravljalcev - izvedba postopkov za pridobitev zemljišč
	C.1.4/A.1.3	DSRV	Dodatni ukrep	- Predlagana dodatna lokacija, potrjena s strani partnerjev



5 Opravljene aktivnosti v 2023

Ker so določene akcije neposredno vezane ena na drugo oz. se aktivnosti povezujejo in prepletajo, je v nadaljevanju predstavljen celovit pregled aktivnosti po akcijah, katerim le-te aktivnosti pripadajo.

5.1 ITV

Revitalizacijski ukrep, ki naslavlja odstranjevanje ITV se izvaja na Natura območju Dravinjska dolina (SI5000005).

Ukrep odstranjevanja ITV naslavlja izboljšanje prehranjevalnega habitata vodomca (*Alcedo atthis*) za izboljšanje stanja ohranjenosti te ciljne vrste. Prednostno se odstranjuje japonski dresnik (*Fallopia* spp.), ki se intenzivno pojavlja na vodnih in priobalnih zemljiščih ter s tem poslabšuje stanje habitatov. Ukrep zajema odstranjevanje ITV, revitalizacijo (preoblikovanje brežin) in vzpostavitev obrežne zarasti.

Ukrep se je začel izvajati v letu 2021 ter se je nadaljeval v letu 2022 in 2023. Ukrep se je pričel izvajati v sklopu izvajanja letnega programa dela gospodarske javne službe (GJS) na območju Drave za obdobje od 1.1.2021 do 31.12.2021, v okviru naloge 1.5.3 Odstranjevanje tujerodnih rastlinskih vrst, ki je del poglavja 1.5 Vzdrževanje vodne infrastrukture, vodnih in priobalnih zemljišč. V letu 2022 za obdobje 1.1.2022 do 31.12.2022 in v letu 2023 za obdobje 1.1.2023 do 31.12.2023 se je ukrep nadaljeval v okviru iste naloge v sklopu letnega dela GJS na območju Drave. Z vidika prenosa znanj v izvajanje vzdrževalnih del se ukrepi odstranjevanja ITV namensko izvedejo s strani koncesionarja v sklopu izvajanja letnega programa dela GJS.

V okviru ukrepa se izvaja odstranjevanje ITV na petih lokacijah na Dravinji, pri čemer se testirajo štiri različne metode odstranjevanja. Te metode so: metoda 1 - omejevanje dresnika z vrbovimi popleti, metoda 2 - omejevanje dresnika s prekrivanjem s filcem, metoda 3 - intenzivno izčrpavanje s košnjo in metoda 4 in 5 - prekrivanje s kovinsko mrežo. Gre za izbrane in nadgrajene metode, ki se že uporabljajo v slovenskem in evropskem prostoru, večinoma izven vodnih in priobalnih zemljišč (razen metode z vrbovimi popleti).



Preglednica 2: Pregled lokacij odstranjevanja ITV

PILOTNO OBMOČJE	OZNAKA UKREPA	UKREP	LOKACIJA	CILJNA VRSTA	PRIDOBITEV ZEMLJIŠČ
DRAVINJSKA DOLINA	D12.	Odstranjevanje ITV z različnimi metodami: 1. s prekrivanjem s pomočjo popleta z vrbovjem, 2. s prekrivanjem s filcem, 3. s prekrivanjem z mrežo in z izčrpavanjem, 4. z izvajanjem intenzivne košnje vsakih 14 dni; primarno odstranjevanje invazivke japonski dresnik in vzpostavitev obrežne zarasti; brez odkupa zemljišč.	Draža vas, sotočje Dravinje in Oplotnice (D48 od GKY: 538159, GKX: 131069 do GKY: 538123, GKX: 131152)	vodomec (pridobi mesta za prežo); ITV (japonski dresnik)	ne
DRAVINJSKA DOLINA	D13.		Draža vas, sotočje Dravinje in Oplotnice (D48 od GKY: 538123, GKX: 131152 do GKY: 538044, GKX: 131200)		ne
DRAVINJSKA DOLINA	D14.		Draža vas, sotočje Dravinje in Oplotnice (D48 od GKY: 537969, GKX: 131206 do GKY: 537921, GKX: 131294)		ne
DRAVINJSKA DOLINA	D15.		Draža vas, sotočje Dravinje in Oplotnice (D48 od GKY: 538188, GKX: 130894 do GKY: 538186, GKX: 130905)		ne
DRAVINJSKA DOLINA	D16.		Draža vas, sotočje Dravinje in Oplotnice (D48 od GKY: 538204, GKX: 130870 do GKY: 538201, GKX: 130890)		ne
DRAVINJSKA DOLINA	D16.		Draža vas, sotočje Dravinje in Oplotnice (D48 od GKY: 538204, GKX: 130870 do GKY: 538201, GKX: 130890)		ne



Za potrebe načrtovanja izvedbe ukrepa v letu 2023 sta bila pozimi in spomladi izvedena dva terenska ogleda, ki sta bila podlaga za pripravo PN "Odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst rastlin na vodnih in priobalnih zemljiščih Dravinje s pritoki za namen projekta LIFE-IP NATURA.SI v letu 2023". Prav tako je bil za potrebe izvajanja ukrepa sklenjen Aneks k Letni pogodbi Koncesijske pogodbe, o nadaljevanju izvedbe del so bili obveščeni vsi lastniki zemljišč, pridobljeno je bilo tudi dovoljenje za poseg v naravo. S tem so bili izpolnjeni vsi pogoji za pričetek konkretnih del na terenu.

Pred pričetkom del je bil izveden še en terenski ogled. Izvajalec je k delom pristopil v začetku maja 2023, ko se je izvedla prva odstranitev in košnja v tem letu. Dela so se izvajala od maja do konca oktobra 2023. V tem času je bilo izvedenih deset košenj v okviru metode 3. Za potrebe izvedbe metode 1 je bilo štirikrat izvedeno ročno selektivno pletje območja, da se je vrbi omogočila boljša rast. Na območjih metod 2, 4 in 5 se je izvedla prva odstranitev, nato pa so se izvajali periodični pregledi, poganjki dresnika pa so se odstranjevali po potrebi. Skupno je bilo odstranjenih 780 kg odpadnega materiala. Metoda 3 se je nadgradila in sicer z zasaditvijo obrežne zarasti, za kar sta bila izvedena dva terenska ogleda. Vzpostavili smo tudi določena dodatna dela – odstranjevanje dresnika na poljski poti ter na 4 mestih potencialnih novih sestojev dolvodno.

Za nadzor nad izvedbo del je bilo s strani DRSV izvedenih 10 terenskih ogledov med majem in novembrom. Za pripravo dokumentacije so bili izvedeni trije ogledi, dodaten ogled pa je bil izveden še po avgustovskih poplavih. Zaradi zasaditve sta bila izvedena dva terenska ogleda. Skupni ogledi z ZRSVN so bili izvedeni dvakrat, oktobra in novembra. Prav tako je spremljanje izvedbe del in stanja razraščanja japonskega dresnika izvajal tudi ZRSVN in o svojih opažanjih poročal DRSV. ZRSVN je za potrebe spremljanja del izvedel samostojni terenski ogled.

Za potrebe priprave PN za leto 2024 je bil v decembru izveden dodaten terenski ogled.

Ostale aktivnosti so zajemale pregled mesečnih gradbenih knjig ter mesečnih situacij in pregled končne situacije v letu 2023.

Ob koncu sezone so bili lastniki obveščeni o izvedbi in nekaterih že vidnih rezultatih del, o zasaditvi ter o pomenu obrežne zarasti.

Z navedenimi aktivnostmi je bila zaključena izvedba del v letu 2023. Izvedba ukrepa naj bi se s tem tudi končala, vendar je DRSV podaljšala njegovo izvajanje v leto 2024. Razlogi za podaljšanje so naslednji: a) pozen pričetek izvajanja aktivnosti v 2021 (prenehanje zaposlitve in vzpostavitev nove zaposlitve na DRSV), b) nadgradnja metode in vzdrževanje novih sadik obrežne zarasti za dodatno omejitev dresnika (metoda 3) ter c) podaljšanje časa za izboljšanje ukoreninjanja vrb pri vrbovem popletu (metoda 1) in vrbovih pilotih (metoda 2). Podaljšanje aktivnosti bo ključno z večih vidikov. Z vidika doseganja učinkovitosti ukrepa bo dodatno obdobje pripomoglo k boljšim in trajnejšim rezultatom, tj k omejevanju ter k celovitejši vzpostavitvi novo zasajene obrežne zarasti. Hkrati je smiselno upoštevati optimalen čas za zaključek izvedbe metod, kjer bi s poseganjem v neustreznem času lahko ogrozili ne samo dosežene rezultate, temveč tudi stabilnost brežin. V daljšem časovnem obdobju bomo dobili dodatne informacije, na podlagi katerih bomo lahko natančneje določili učinkovitost in primernost metod za nadaljnjo uporabo na območju vodnih in priobalnih zemljišč, hkrati bo več priložnosti za izobraževanje koncesionarja in prenos znanja v nadaljnjo prakso. Podaljšanje izvajanja ukrepov pa ne bo imelo dodatnih finančnih posledic, kot zgolj že načrtovane.

V primeru metod z uporabo vrbe (vrbovi potaknjenci in vrbovi koli) je vrba zelo dobro odgnala in do sedaj zrasla do višine cca 5 m. Zaradi navedenega se bo v prihodnje to območje lahko redčilo, odstranjene veje vrbe pa se bodo predvidoma uporabile kot potaknjenci na lokacijah revitalizacijskih ukrepov oz. tudi na ostalih lokacijah, kjer bo koncesionar izvajal zasaditev v okviru rednih vzdrževalnih del.

Po zaključku vseh del bo na podlagi celovitih podatkov ocenjeno, katera izmed metod je primerna in pod kakšnimi pogoji. V tej fazi se deloma že lahko opredelijo učinki metod. Pri vseh metodah



odstranjevanja dresnika smo opazili, da je dresnik na območjih metod testiranja (v primerjavi z dresnikom v okolici območij testiranja) manjši, redkejši, manj vitalen, stebela so tanjša, listi so manjši, prehod v fazo cvetenja je kasnejši. Kljub temu nikjer nismo popolno odstranili dresnika, vidna pa je omejitev in zmanjšana prisotnost. Dresnik se namreč prilagaja na različne načine, npr. s širjenjem izven območja omejevanja ter s cvetenjem v času, ko to ni več pričakovano.

Ob zaključku naslednjega leta se bodo pridobljeni rezultati ovrednotili celovito z vidika učinkovitosti posameznih metod, učinkovitosti odstranjevanja in omejitve dresnika, ekonomskega vidika, zahtevnosti vzpostavitve metode, potrebe po vzdrževanju in dolgoročne učinkovitosti metode.

Z namenom prenosa znanja v prakso na DRSV potekajo mesečne ITV koordinacije. Na podlagi izkušenj in ugotovitev smo:

- a) novelirali Splošne smernice za področje upravljanja z vodami ITV, tako da se je pripravil osnutek Priloge 7: Usmeritve za preprečevanje širjenja izbranih ITV med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih (Priloga 7), ter nadgradila Priloga 6: Usmeritve za načrtovanje ureditev na vodnih in priobalnih zemljiščih vodotokov z vidika preprečevanja poslabšanja ekološkega stanja voda,
- b) pripravili projektni pogoji – Usmeritve z vidika preprečevanja širjenja ITV za namen pregleda okoljske dokumentacije,
- c) nadgradili navodila za izvajanje naloge GJS vezano na evidentiranje in odstranjevanje ITV v okviru priprave letnih programov za GJS.

Skupno je bilo izvedenih 7 ITV koordinacij ter 5 sestankov.

DRSV je metode testiranja odstranjevanja dresnika predstavila na 3. Slovenskem kongresu za vode (20.10.2023), v sklopu katerega je bil v zborniku objavljen tudi prispevek. Poleg tega je bila pripravljena še novica za spletne medije o odstranjevanju dresnika (objavljeno 3.7.2023).



a)



b)



c)



d)



e)



f)



Slika 6. Odstranjevanje ITV 2023

- a) metoda 1, začetek rastne sezone, vrba odganja, dresnik je majhen, april 2023
- b) metoda 1, pred tretjim pletjem, dresnik je dosegel višino vrbe, julij 2023
- c) metoda 1, ob zaključku rastne sezone, dresnika je po pletju manj in je majhen, vrbi odpada listje, november 2023
- d) metoda 2, začetek rastne sezone, vrba je začela zeleneti april 2023
- e) metoda 2, vrba zelee dobro raste, dosega višine več kot 5m, julij 2023
- f) metoda 2, ob zaključku rastne sezone, vrbi odpada listje, november 2023
- g) metoda 3, pred prvo odstranitvijo, dresnik je prisoten na celotnem območju, višine 60 – 80cm, maj 2023
- h) metoda 3, po šesti košnji, območje je z izjemo trave golo, delno je zasadena obrežna zarast, julij 2023
- i) metoda 3, po deseti košnji in dodatni zasaditvi, konec rastne sezone, dresnik je pokošen, oktober 2023
- j) metoda 4/5, začetek rastne sezone, dresnik je prisoten in dosega višino cca 80cm, maj 2023
- k) metoda 4/5, v spodnji polovici mreže je dresnik odlomilo in odneslo, mreža na zgornji polovici dresnika ne omejuje prekomerno, julij 2023
- l) metoda 4/5, konec rastne sezone, dresnik je manjši, tanjši, vendar še vedno prisoten na celotnem območju metode, november 2023



5.2 Revitalizacijski ukrepi

Izvedba potencialnih revitalizacijskih ukrepov je predvidena na skupno desetih lokacijah. Ti ukrepi imajo gradbeno tehnične značilnosti, ki pogojujejo izdelavo ustrezne projektne dokumentacije. Ukrepi so namenjeni izboljšanju stanja ohranjenosti ciljnih vrst Nature 2000 in njihovih habitatov na pilotnem območju, ob upoštevanju ciljev dobrega stanja voda in vodnega režima. Izbrana območja Nature 2000 so ena izmed pomembnejših območij za ciljne vrste projekta LIFE-IP NATURA.SI, hkrati pa bodo ukrepi prispevali k doseganju cilja dobrega stanja voda in izboljšanju oziroma neposlabševanju stanja z vidika poplav.

Na območjih Nature 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306) in Dravinjska dolina (SI5000005) je predlaganih sedem potencialnih revitalizacijskih ukrepov na vodotoku Dravinja. Na Ličenci pri Poljčanah (SI3000214) je predlagan en potencialni revitalizacijski ukrep. Na območju Nature 2000 Volčke (SI3000213) sta predlagana dva revitalizacijska ukrepa.



Preglednica 3. Nabor potencialnih ukrepov na vodah

PILOTNO OBMOČJE	OZNAKA UKREPA	UKREP	LOKACIJA	CILJNA VRSTA	PRIDOBITEV ZEMLJIŠČ
VOLČEKE	V1.	Revitalizacija vodotoka z obnovo 300 m stare struge vzhodne Ložnice in obnovo zatoka površine cca 2.500 m ²	GKX: 122345 GKY: 524446	donavski potočni piškur	da
VOLČEKE	V3.	Zasaditev obrežne in vodne vegetacije s funkcijo terciarnega čiščenja na območju manjšega pritoka vzhodne Ložnice – SE NE IZVEDE	GKX: 122200 GKY: 524891	donavski potočni piškur	da
VOLČEKE	V5.	Revitalizacija potoka Dobje z odstranitvijo pete obrežnega zavarovanja, z odkupom priobalnega zemljišča ob vodotoku in zasaditvijo obrežne vegetacije v dolžini 700 m (izven Natura 2000)	od GKX: 122451, GKY: 526615 do GKX: 122747, GKY: 527284	navadni škržek, donavski potočni piškur	da
DRAVINJA S PRITOKI, DRAVINJSKA DOLINA	D1.	Vzpostavitev prehodnosti pragu za vodne organizme ter razgibanje struge z vzpostavitvijo naravne rečne dinamike. Odkup zemljišč se izvede za namen vzpostavitve naravne rečne dinamike.	Prag in mrtvica Makole: GKY: 550730, GKX: 130521	vodomec (erozijska stena, prehranjevališče), kačji potočnik, platnica, donavski potočni piškur	da
DRAVINJA S PRITOKI, DRAVINJSKA DOLINA	D5.		Prag Globoko III GKY: 550650, GKX: 130291		da
DRAVINJA S PRITOKI, DRAVINJSKA DOLINA	D7.	Vzpostavitev prehodnosti za ribe	Prag Mlače GKY: 539522, GKX: 128174	platnica, donavski potočni piškur	ne
DRAVINJA S PRITOKI, DRAVINJSKA DOLINA	D10.	Čiščenje mrtvice in odkup zemljišča na lokaciji mrtvice	Mrtvica v Brezjah pri Poljčanah GKY: 546003, GKX: 129188	vodomec (habitat)	da
DRAVINJA S PRITOKI, DRAVINJSKA DOLINA	D11.	Odkup zemljišč za zagotovitev prostora za nadaljnjo rečno dinamiko	Koritno – odkup GKY: 555373, GKX: 132778	vodomec (habitat - erozijska stena), kačji potočnik (habitat)	da
DRAVINJA S PRITOKI, DRAVINJSKA DOLINA	D21.	Odkup zemljišč za zagotovitev prostora za nadaljnjo rečno dinamiko	Ljubično – odkup GKY: 542845, GKY: 128812	vodomec (ohranitev stene), kačji potočnik (sipine)	da
DRAVINJA S PRITOKI, DRAVINJSKA DOLINA	D22.	NOV UKREP: Odkup zemljišč za zagotovitev prostora za nadaljnjo rečno dinamiko	Hrastovec – odkup GKY: 549866, GKX: 129492	vodomec (ohranitev stene), kačji potočnik (sipine)	da
LIČENCA PRI POLJČANAH	L1.	Vzpostavitev prehodnosti - rekonstrukcija pragu in betonskega dna neposredno pod cestnim mostom	Lušečka vas, GKX: 129056, GKY: 543128	navadni škržek (ribe vektor)	ne
LIČENCA PRI POLJČANAH	L2.	Razgibanje struge potoka, odkup priobalnega zemljišča (5 m pas) ob vodotoku – SE NE IZVEDE	Iztok iz Štatenberška GKX: 131712, GKX: 541999	navadni škržek	da



Izbira in izvedba ukrepov je odvisna od pridobitve zemljišč – uspešnosti odkupov in razpoložljivih sredstev. Na osmih potencialnih lokacijah je za izvedbo načrtovanih ureditev treba predhodno odkupiti oz. drugače pridobiti zemljišča in pridobiti pravico graditi. Za dve od izbranih lokacij – D7 in L1 pridobitev zemljišč za izvedbo ukrepov ni potrebna (so že v lasti RS). Pridobitev zemljišč temelji na komunikaciji in okrepljenem sodelovanju z lastniki zemljišč, kar pogojuje uspešnost pridobitve (predvsem odkupov) zemljišč za izvedbo ukrepov. 90 predvidenih zemljišč (77 %) je v privatni lasti, 27 zemljišč v državni lasti/javno dobro/družbena lastnina v splošni rabi/občinski lasti (skupaj 117 zemljišč).

Pridobitev zemljišč na DRSV poteka s pomočjo zunanje izvajalca. Predmet dela zunanje izvajalca so: komunikacija z lastniki zemljišč, premoženjsko pravna dela, cenitve zemljišč in geodetske storitve za pridobitev pravice graditi. Za potrebe pridobitve zunanje izvajalca je bilo v marcu 2022 izvedeno javno naročilo (v nadaljevanju JN), kot izvajalec pa izbran ponudnik Luz d.o.o., ki je bil v delo uveden z začetkom junija 2022. V letu 2022 se je že izvedlo del aktivnosti, ki so predstavljene v Preglednici 1.

V letu 2023 je bilo izvedenih 11 sestankov z izvajalcem, kjer je izvajalec predstavil potek dela, pridobljene informacije in izvedene aktivnosti, hkrati pa so sproti sprejemale odločitve o nadaljevanju in usklajevanju aktivnosti. Ostale aktivnosti so zajemale še pregled mesečnih poročil izvajalca ter pregled situacij in računov.

Za potrebe predstavitve projekta in aktivnosti lastnikom zemljišč je bil organiziran en predstavitveni sestanek za dodatni ukrep. Skupno so se od vabljenih petih fizičnih oseb sestanka udeležile tri fizične osebe, ki so zastopale interese štirih fizičnih oseb. Ostali lastniki se sestankov niso udeležili.

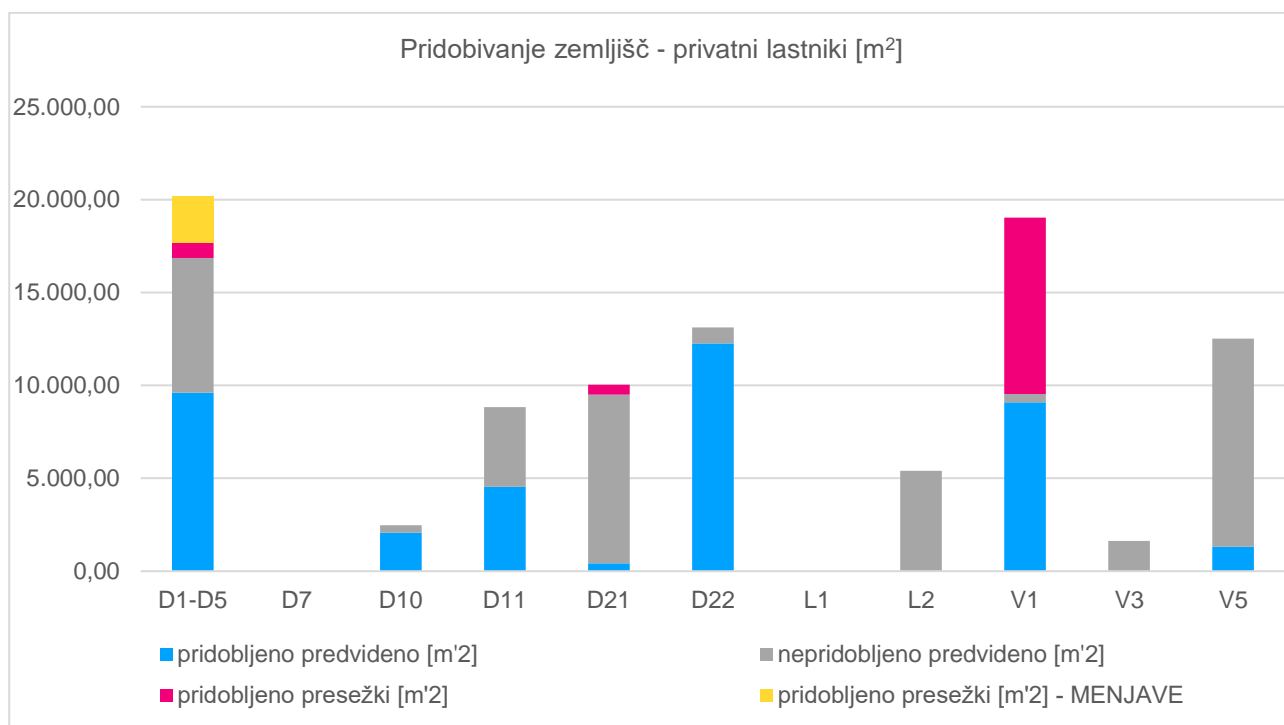
Parcelacije so se v letu 2023 izvedle na štirih lokacijah na tri različne dneve. Ponekod je potrebno za izvedbo ukrepov odkupiti celotne parcele, ponekod pa le del parcel. Parcelacij so se udeležili vsi vabljeni lastniki. Prisotnih je bilo pet lastnikov ter dodatno še devet mejašev.

Za potrebe odkupov so bile izvedene tudi cenitve in cenilna poročila obravnavanih parcel ter novelacije, kjer je bilo to potrebno.

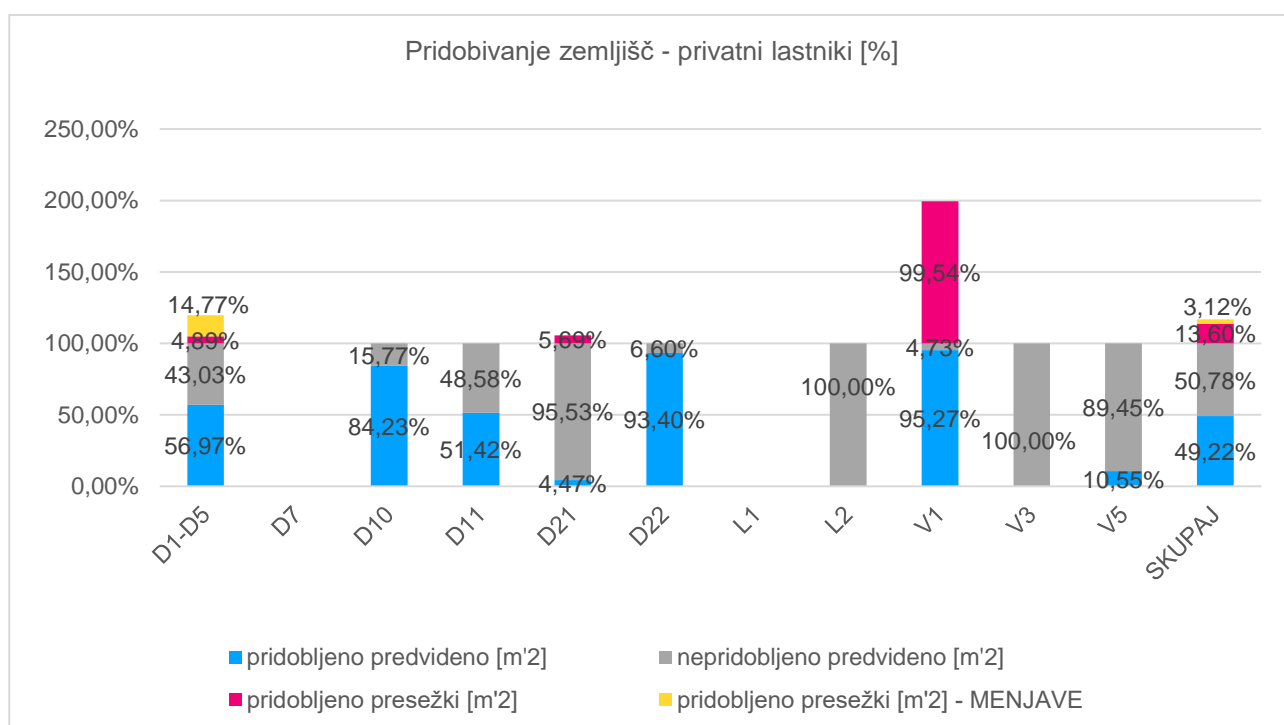
Pozitivno se je do prodaje opredelilo 31 lastnikov na osmih različnih ukrepih. Stekli so postopki za nakup zemljišč – priprava pogodb, interno potrjevanje na DRSV, pridobivanje vlog in izdaja odločb o predkupni pravici, kjer je bilo to potrebno, podpisovanje pogodb. Sledila je izpeljava upravnega postopka (FURS, UE), nato pa overitev pogodb, vpis v zemljiško knjigo in izplačilo kupnin. Do zaključka leta 2023 so bili uspešno zaključeni postopki z 29 lastniki. Za dva lastnika pa postopek še poteka, saj sta želela menjavo z zemljišči drugih lastnikov ter z zemljišči v lastni RS (opuščene struge itd), kjer je v naravi že kmetijsko zemljišče, pred menjavo pa je bilo potrebno izpeljati še postopek izbrisa vodnega javnega dobra ter nato izvesti objavo na oglasni deski. V letu 2023 je bilo pridobljenih 41.761 m² (84,62 %) zemljišč, preostalih 7.591 m² bo pridobljenih v letu 2024. Postopek odkupov bo s tem zaključen.

Za zemljišča, ki niso v privatni lasti, tj. za zemljišča, ki so v državni lasti/javno dobro/družbena lastnina v splošni rabi ipd., so bile izvedene različne aktivnosti za pridobitev zemljišč. Kjer so zemljišča v državni lasti ter v upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, je bilo pridobljeno soglasje za prenos upravljanja ter pripravljeno vladno gradivo. Pri zemljiščih v državni lasti, ki nimajo upravljalca, je bil sproveden postopek za vpis upravljalca v kataster nepremičnin. Pri zemljiščih, ki niso v lasti RS, je Oddelek za upravljanje s premoženjem na DRSV pripravil Odločbe o lastninjenju in sprovedel postopek, da se uredi upravljalstvo.

Uspešno bo pridobljenih 49.352,00 m² zemljišč privatnih lastnikov ter 10.990,00 m² državnih zemljišč. Za ta namen se bo porabilo 222.454,55 €.



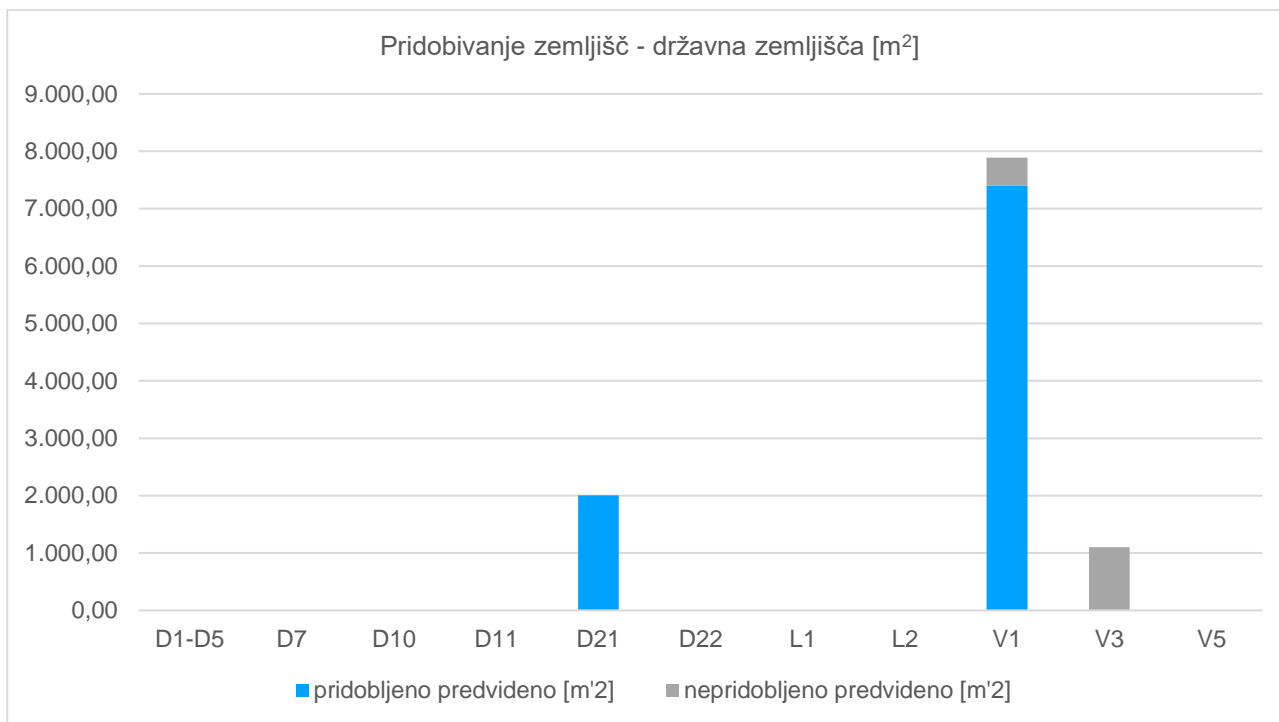
a)



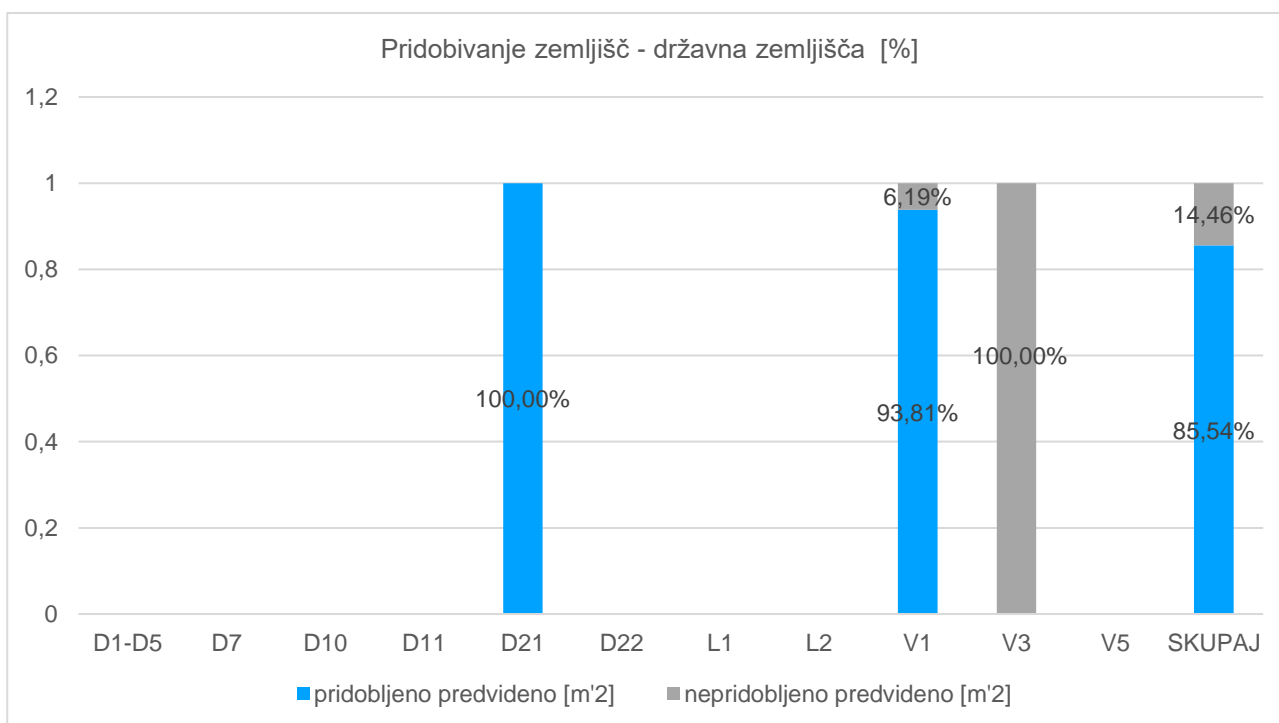
b)

Slika 7:

- Prikaz pridobitve zemljišč od privatnih lastnikov, količine v m², *pridobljeno predvideno* je dejansko pridobljeno zemljišče; *nepridobljeno predvideno* je zemljišče, ki je bilo predvideno za pridobitev, a ga ni možno pridobiti; *pridobljeno presežki* je zemljišče, ki je bilo pridobljeno, pa prvotno ni bilo planirano za pridobitev, *pridobljeno presežki – MENJAVE* pa je zemljišče, ki je bilo odkupljeno z namenom menjave z drugimi lastniki na njihovo željo
- Prikaz pridobitve zemljišč od privatnih lastnikov, procentualni prikaz



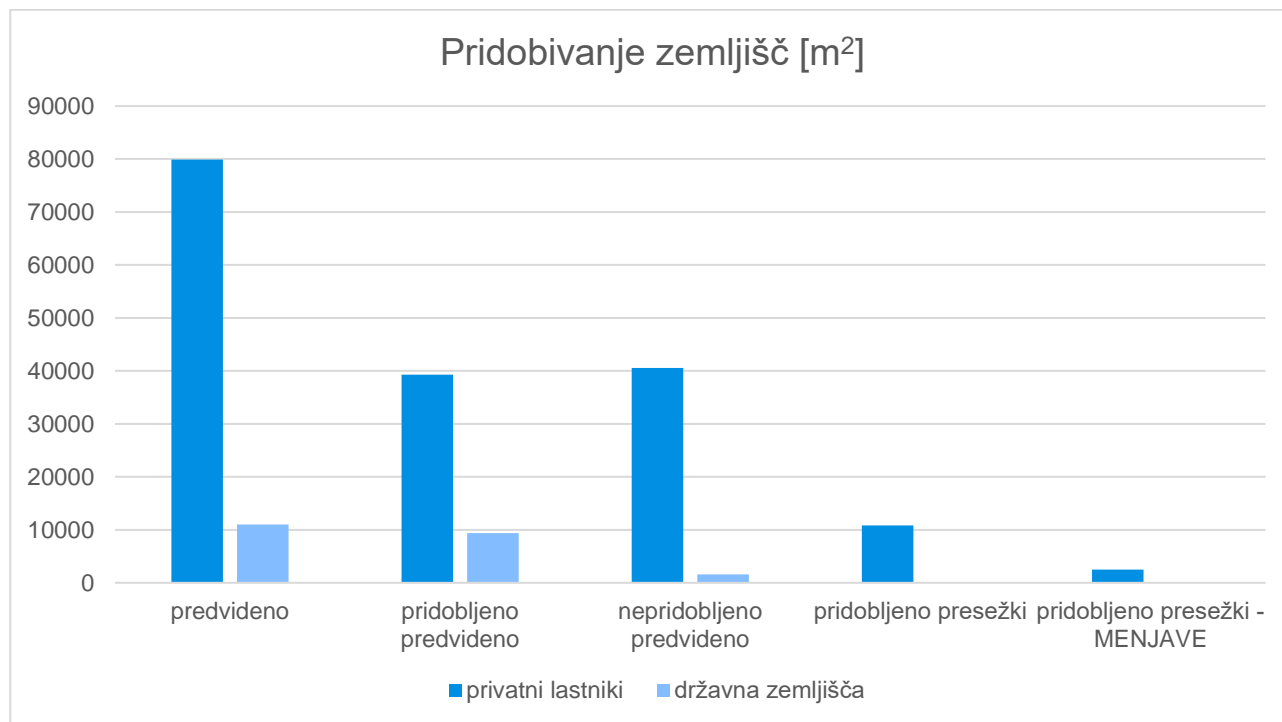
a)



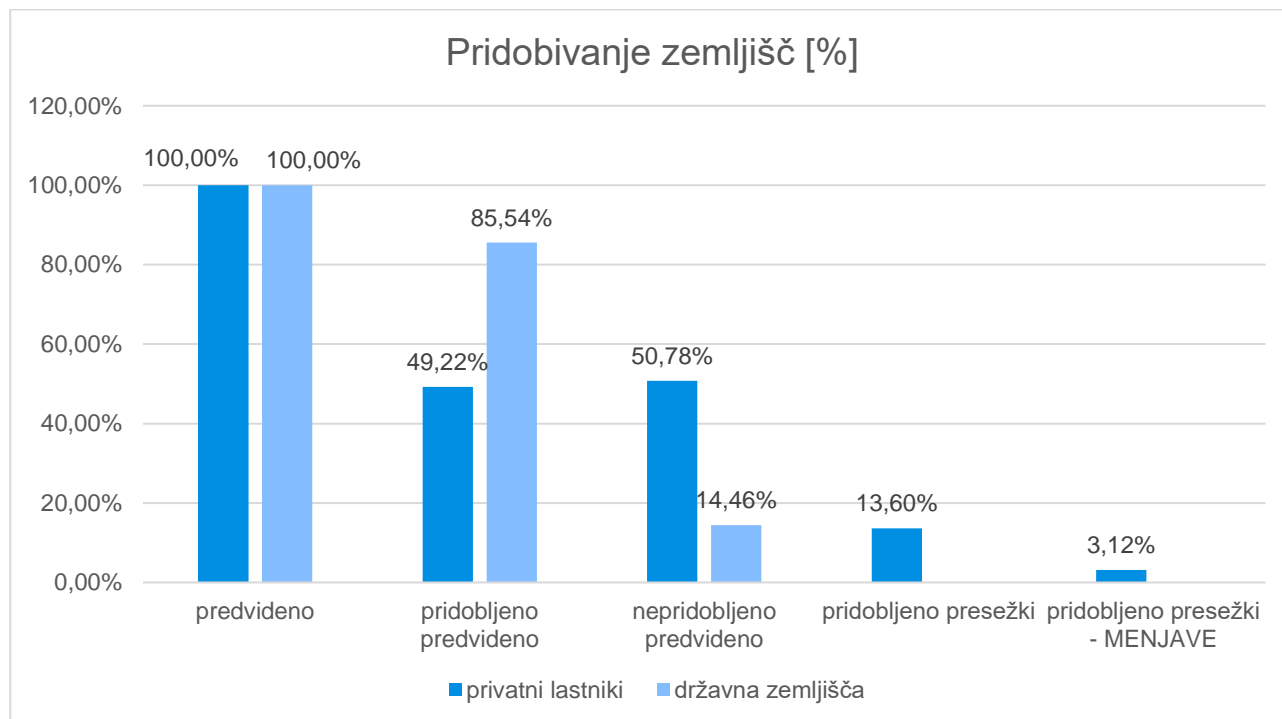
b)

Slika 8:

- Prikaz pridobitve državnih zemljišč, količine v m², *pridobljeno predvideno* je dejansko pridobljeno zemljišče; *nepridobljeno predvideno* ki je bilo predvideno za pridobitev, a ga ni možno pridobiti
- Prikaz pridobitve državnih zemljišč, procentualni prikaz



a)



b)

Slika 9:

- a) Skupen prikaz pridobitve zemljišč, količine v m², *predvideno* so vsa zemljišča, ki so bila določena z željenimi območji ukrepov, *pridobljeno predvideno* je dejansko pridobljeno zemljišče; *nepridobljeno predvideno* je zemljišče, ki je bilo predvideno za pridobitev, a ga ni možno pridobiti; *pridobljeno presežki* je zemljišče, ki je bilo pridobljeno, pa prvotno ni bilo planirano za pridobitev, *pridobljeno presežki - MENJAVE* pa je zemljišče, ki je bilo odkupljeno z namenom menjave z drugimi lastniki na njihovo željo
- b) Skupen prikaz pridobitve zemljišč, procentualno



Za ukrepa D7 in L1 odkup zemljišč ni bil potreben, zato se je že v 2022 pričela pripravljati potrebna projektna dokumentacija. V začetku leta se je pristopilo še k projektiranju ukrepa D10, ki bo izveden v okviru vzdrževalnih del pod okriljem GJS na področju SO Drava. Za ta namen je bil sklenjen Aneks k letni pogodbi Koncesijske pogodbe. Spomladi se je izvedlo evidenčno javno naročilo za izbor projektanta za največje tri ukrepe – D1-D5 ter V1. Izvajalec je bil v delo uveden po podpisu pogodbe v aprilu 2023. Jeseni 2023 je bil sklenjen še Aneks s koncesionarjem na območju SO Savinje, za projektiranje zadnjega izmed ukrepov – V5, ki bo izveden v obsegu vzdrževalnih del. Izdelane so IDZ in PZI dokumentacije za ukrepe L1, D7 in D10, PID dokumentacija za ukrep L1, IDZ ter DGD dokumentacija za ukrepe D1-D5 ter V1 ter IDZ in PZI dokumentacija za ukrep V5. PZI dokumentacija za ukrepe D1-D5 in V1 je v izdelavi. Za ukrepe D11, D21 in D22 projektna dokumentacija v tej fazi ni predvidena, saj je cilj ukrepa pridobitev zemljišč za razvoj naravne rečne dinamike. Z zaključkom izdelave navedenih projektnih dokumentacij bo zaključena akcija A.1.3.

Za ukrepe L1, D7 in D10 so bila pridobljena vsa potrebna mnenja, soglasja in dovoljenja. Za ukrepe D1-D5, V1 ter V5 se potrebna mnenja soglasja in dovoljenja pridobivajo in bodo predvidoma pridobljena v začetku leta 2024. S tem bo zaključena tudi akcija A.1.4.

V septembru 2023 je bil sklenjen aneks k letni pogodbi s koncesionarjem na območju SO Drave, za izvedbo prvih treh ukrepov – L1, D7 ter D10. Z izvedbo del se je v oktobru 2023 pričelo na območju D7, vendar so visoke vode delo prekinile. Izvajalec je zato v novembru pričel z izvedbo del na območju ukrepa L1, kjer je gradbena dela tudi dokončal. Spomladi 2024 bo potrebno izvesti še zasaditev obrežne vegetacije. Planirano je bilo tudi nadaljevanje del na ukrepu D7, ki pa zaradi neustreznih vremenskih razmer niso bila zaključena. Nadaljevanje del je predvideno takoj, ko bodo razmere dopuščale. Izvedba tretjega izmed ukrepov – D10, se je prestavila na začetek leta 2024.



5.3 Povzetek izvedenih aktivnosti v letu 2023

UKREP	AKCIJA	IZVAJALEC	AKTIVNOST	ŠT. AKTIVNOSTI, UDELEŽENCEV ipd.	ŠT.
ITV	C.1.4	Koncesionar GJS	Terensko delo	- 10 košenj območja 3 (10.5., 31.5., 13.6., 23.6., 7.7., 19.7., 3.8., 5.9., 26.9., 19.10.) - 4x ročno selektivno pletje območja 1 (10.5., 31.5., 19.7., 5.9.) - pletje območja 2, 4 in 5 po potrebi - dodatna dela – odstranjevanje dresnika na 4 novih lokacijah dolvodno ter na poljski poti - zasaditve (31.5., 23.10.) - redne kontrole - odstranjenih 780 kg odpadnega materiala	
		DRSV	Nadzor	- 10 terenskih ogledov v času odstranjevanja	
		DRSV, ZRSVN	Terensko delo	- 3x ogled območja ukrepa za potrebe priprave PN (7.2., 30.3., 15.12.) - DRSV: 3 terenski ogledi (25.4., 10.8. – poplave, 4.9.) - DRSV in ZRSVN: 2 terenska ogleda (16.10. in 13.11.) - ZRSVN: 1 terenski ogled (30.6.)	
		DRSV	Obveščanje	- obvestila 16 lastnikom pred izvedbo del - obvestila 16 lastnikom o učinkih in nadaljevanju del ob koncu leta	
		DRSV	Dovoljenja	- dovoljenje za poseg v naravo	
		DRSV	Dokumentacija	- PN za odstranjevanje - Aneks k letni pogodbi	
	C.4.3	DRSV	Mesečne koordinacije in sestanki	- 7 mesečnih koordinacij (31.1., 28.2., 4.7., 29.8., 19.9., 10.10., 7.11.) - 5 sestankov z MNVP in/ali ZRSVN (7.4., 26.4., 9.5., 1.6. in 23.5.)	
			Prenos v prakso	- Novelirane Splošne smernice s področja upravljanja z vodami (Priloga 6 in 7) - priprava projektnih pogojev – usmeritve za ITV za pregled okoljske dokumentacije - vrbov poplet in vrbovi piloti se bodo ob redčenju uporabili kot potaknjenci za zasaditev na ostalih ukrepih ter drugih območjih	
	E.3/4	DRSV	Novica	- Priprava novice za objavo v medijih na temo odstranjevanja ITV (3.7.)	
	E.6	DRSV	Prispevek in predstavitev	- Priprava prispevka in predstavitev na 3. Slovenskem kongresu o vodah ter objava v zborniku (20.10.)	



UKREP	AKCIJA	IZVAJALEC	AKTIVNOST	ŠT. AKTIVNOSTI, ŠT. UDELEŽENCEV ipd.
Revitalizacijski ukrepi	Odkupi			
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Sestanki	- 11 sestankov - redni mesečni in koordinacijski sestanki (5.1., 16.2., 27.2., 21.3., 13.4., 11.5., 15.6., 1.8., 19.9., 12.10., 7.11.) - 1 sestanek z Občino Poljčane glede služnosti (6.10)
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Predstavitveni sestanki za lastnike	- 1 sestanek za dodatni ukrep; vabljenih 5 fizičnih oseb, udeležene 3 fizične osebe, ki zastopajo interese 4 fizičnih oseb
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Parcelacije	- Na 4 lokacijah, udeleženih 5 oseb in 9 mejašev (24.1. – V5, 7.3. – D22, 25.4. – D1-D5 in D11)
	C.1.4	DRSV, ZRSVN, ZZRS, CKFF, MNVP	Sestanki	- Izvedba 2 usklajevalnih sestankov za potrebe predstavitve aktivnosti partnerjem (17.2., 14.4.) - Izvedba sestanka z vodstvom DRSV in MNVP (24.3.)
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Individualni sestanki	- 2 individualna sestanka z lastniki (22.2., 13.10.)
	C.1.4	DRSV	Terenski ogledi	- ogled vseh lokacij ukrepov po poplavih (10.8.)
	C.1.4	DRSV, zunanji izvajalec	Dokumentacija	- priprava odločb o lastninjenju ter vlog za vpis upravljalcev - pridobljenih 28 vlog in izdanih 28 izjav o uveljavljanju predkupne pravice - pripravljenih in podpisanih 29 kupoprodajnih pogodb - overjenih 29 pogodb - izplačanih 28 pogodb - v postopkih še 2 pogodbi - izdelava Koncepta komunikacije in Strategije pridobivanja zemljišč
	Projektna dokumentacija in dovoljenja			
	A.1.3	DRSV, ZRSVN, ZZRS, CKFF	Pripravljalni in usklajevalni sestanki	- 3 sestanki (24.2., 20.3., 17.7.)
		DRSV, ZRSVN, ZZRS	Terenski ogledi	- 4 ogledi (5.4. – L1, 24.5. – D10, 2.6. – D10, 16.10 – V5)
		DRSV, koncesionarji, projektantje, partnerji	Sestanki	- 2 sestanka s projektanti (26.4., 2.10.) - 5 sestankov s projektanti in partnerji (31.3. – L1, D7, D10, 17.5 – D1-D5, 21.6. – D1-D5, 11.10 – V5, 10.11 – V5)
		DRSV, koncesionar, zunanji projektant	Dokumentacija	- priprava 3 PN za projektiranje 7 ukrepov, - priprava razpisne dokumentacije in izvedba evidenčnega naročila → podpis pogodbe s projektantom za projektiranje 3 ukrepov - 2 Aneksa k letnima pogodbama za projektiranje 4 ukrepov - 4 ukrepi sprojektirani (IDZ in PZI dokumentacija), 3 ukrepi v izdelavi (pripravljeni IDZ in DGD dokumentacija, PZI dokumentacija v pripravi)



	A.1.4	DRSV, koncesionarja, zunanji projektant	Mnenja, soglasja, dovoljenja	- Pridobljena vsa potrebna mnenja, soglasja in dovoljenja za 3 ukrepe - za 4 ukrepe se pridobivajo potrebna soglasja, dovoljenja in mnenja
	Izvedba			
	C.1.4	DRSV, partnerji	Terenski ogledi	- ZRSVN: 1 snemanje lokacij konkretnih ukrepov pred izvedbo del (10.10.2023) - DRSV in ZRSVN: 2 ogleda (16.10., 13.11.) - DRSV: 8 ogledov D7 (18.10., 23.10., 8.11., 16.11., 20.11., 24.11., 27.11., 15.12.) - DRSV: 1 ogled L1 (15.12.)
	C.1.4	DRSV, partnerji	Nadzor	- DRSV: 5 x na D7 (5.10., 6.10., 10.10., 11.10., 13.10.) - DRSV: 6 x na L1 (8.11., 9.11., 15.11., 17.11., 21.11., 27.11.) - DRSV in ZRSVN: 5 x na L1 z ZRSVN (13.11., 16.11., 20.11., 24.11., 29.11.) - ZRSVN: 2 x na D7 (12.10., 25.10.) - ZRSVN: 3 x na L1 (9.11., 22.11., 23.11.)
	C.1.4	DRSV, koncesionar,	Dokumentacija	- aneks k letni pogodbi za izvedbo ukrepov L1, D7 in D10
	E.4	DRSV	Novica	- Priprava dveh novic za objavo v medijih o pričetku izvajanja ukrepov



6 Zaključek

V predmetnem Letnem poročilu o napredku so podrobneje predstavljene izvedene aktivnosti akcije C.1.4 za potrebe izvedbe konkretnih ohranitvenih ukrepov na pilotnem območju Vode Štajerske, ki jih je v letu 2023 izvajal DRSV, ob sodelovanju z ZRSVN, ostalimi partnerji in zunanjimi izvajalci. Dodatno so povzete še aktivnosti akcije C.1.4 v letu 2022 ter aktivnosti akcij (predvsem A.1.3 in A.1.4), ki so neposredno povezane z akcijo C.1.4, v letu 2023.

Skupno enajst potencialnih ukrepov naslavlja izboljšanje bivalnega in prehranjevalnega habitata vodomca (*Alcedo atthis*), kačjega potočnika (*Ophiogomphus cecilia*), platnice (*Rutilus pigus*) donavskega potočnega piškurja (*Eudontomyzon vladykovi*) in navadnega škržka (*Unio crassus*).

Načrtovanje in izvedba desetih t.i. revitalizacijskih ukrepov sta odvisna od pridobitve zemljišč. Pridobitev zemljišč na DRSV poteka s pomočjo zunanjega izvajalca, ki je bil v letu 2022 izbran z javnim naročilom. V letu 2023 je bilo pridobljenih 41.761 m² (84,62 %) zemljišč, preostalih 7.591 m² bo pridobljenih v letu 2024. Enajsti ukrep naslavlja odstranjevanje ITV na petih lokacijah na Dravinji, pri čemer se testirajo štiri različne metode odstranjevanja.

Za načrtovanje potencialnih ukrepov, pridobivanje zemljišč izvedbo ukrepov in izvajanje odstranjevanja ITV so bili izvedeni številni sestanki (interni, usklajevalni, s partnerji, z zunanjimi izvajalci, sektorji in koncesionarji, s projektanti), terenska dela (predstavitveni sestanki lastnikom, terenski ogledi, parcelacije, nadzor nad izvedbo del na terenu itd). Za ukrep odstranjevanja ITV je bila pripravljena vsa potrebna dokumentacija, pridobljena ustrezna soglasja in dovoljenja. Za revitalizacijske ukrepe je že pripravljena projektna dokumentacija za ukrepe L1, D7, D10 in V5. Za ukrepe D1-D5, V1 je še v pripravi. V letu 2023 sta se pričela izvajati tudi revitalizacijska ukrepa L1 in D7, medtem ko se ukrep odstranjevanja ITV izvaja že tretje leto zapored. Zgolj na DRSV (brez zunanjih izvajalcev in partnerjev) je bilo do sedaj na akciji C.1.4 v letu 2022 opravljenih 1.106,5 ur (preostalega in obstoječega osebja) ter 1.231 ur v letu 2023. Vse opravljeno delo kaže prve dobre rezultate z različnih vidikov (npr. okrepljena komunikacija med partnerji, pozitivno predstavljen projekt lastnikom zemljišč, odkupljena zemljišča, količine odstranjenega dresnika na terenu itd.).

Z izvedenimi aktivnostmi se izpolnjuje zastavljeni terminski plan, dela v akciji C.1.4 dobro napredujejo in sledijo zastavljenim ciljem. Opravljeno delo v letu 2023 je tako dober temelj za nadaljevanje izvajanja ukrepov v prihajajočih letih.



7 Viri

1. Hrovat M., Čakš Copot D., Goljevšček A., Kodre N., Kavčič I., Smolar-Žvanut N., Mazi T. 2022. Akcijski načrt za konkretne ukrepe za izboljšanje stanja ohranjenosti ciljnih Natura 2000 vrst in habitatov na pilotnih območjih Dravinja s pritoki (SI3000306), Dravinjska dolina (SI5000005) in Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) ter Volčeke (SI3000213). (https://natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/LIFE_IP_NATURA_SI/Rezultat_i/A.1.3_Akcijski_nacrt_vode_Dravinja_Dravinjska_dolina_Licenca_DRSV_v2_2023.pdf)
2. Hrovat M., Čakš Copot D., Goljevšček A., Kavčič I., Smolar-Žvanut N., Repnik P., Mazi T. 2022. Letno poročilo o izvajanju konkretnih ohranitvenih ukrepov na pilotnem območju vode Štajerske za leto 2022. (https://natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/LIFE_IP_NATURA_SI/Rezultat_i/C.1.4_letno_porocilo_za_2022_vode_Stajerske_DRSV_2022.pdf)